Seat No.: _____ Enrolment No._____

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

DIPLOMA ENGINEERING – SEMESTER – VI• EXAMINATION – SUMMER 2016

Subject Code: 3362803 **Date: 19/05 /2016**

Subject Name: Theory of Dyeing

Time: 10:30 AM to 01:00 PM **Total Marks: 70**

Instructions:

1. **Attempt all questions.**
2. **Make Suitable assumptions wherever necessary.**
3. **Figures to the right indicate full marks.**
4. **Use of programmable & Communication aids are strictly prohibited.**
5. **Use of only simple calculator is permitted in Mathematics.**
6. **English version is authentic.**

Q.1 Answer any seven out of ten. દશમાંથી કોઇપણ સાતના જવાબ આપો. **14**

1. Define: Substantivity.
૧. વ્યાખ્યા આપો : સબસ્ટેન્ટીવીટી.
2. Write four names of Adsorbent.
૨. એડર્સોબેન્ટના ચાર નામ લખો.
3. Define: Affinity.
૩. વ્યાખ્યા આપો : એફીનીટી.
4. State impurities present in the dyes.
૪. રંગોમાં રહેલી અશુદ્ધિઓ જણાવો.
5. Define: Entropy.
૫. વ્યાખ્યા આપો : એન્ટ્રોપી.
6. Write the units of concentration of dye in solution.
૬. દ્રાવણમાં રહેલા રંગની સાંદ્રતાનો એકમો લખો.
7. Define: Adsorption.
૭. વ્યાખ્યા આપો : એડસોર્પ્શન.
8. Enlist the various Dye-fibre bonds.
૮. જુદા જુદા ડાઈ-ફાઈબર બંધોની યાદી આપો.
9. Define: Diffusion.
૯. વ્યાખ્યા આપો : ડીફ્યુઝન.
10. What are Adsorption Isotherms ?
૧૦. એડસોર્પ્શન આઈસોથર્મ શું છે ?

Q.2 (a) Explain effect of Temperature on rate of dyeing of direct dye on cotton fibre. **04**

પ્રશ્ન. ૨ (અ) કોટનના રેષા ઉપર પ્રત્યક્ષ રંગના રંગકામના દર ઉપર તાપમાનની અસર સમજાવો. ૦૪

OR

(a) Discuss briefly various properties of dyes. **04**

(અ) રંગોના જુદાં જુદાં ગુણધર્મો ટૂંકમાં ચર્ચો. ૦૪

(b) Discuss the compatibility of acid dyes on nylon fibre. **05**

(બ) નાયલોનના રેષા ઉપર એસિડ રંગોની કોમ્પેટીબીલીટી ચર્ચો. ૦૫

OR

	(b)	Discuss the compatibility of disperse dyes on polyester fibre.	**05**
	(બ)	પોલિએસ્ટરનાં રેષા ઉપર ડીસ્પર્સ રંગોની કોમ્પેટીબીલીટી ચર્ચો.	૦૫
	(c)	Explain Fick's law of diffusion.	**05**
	(ક)	ડીફ્યુઝનનો ફિકસનો નિયમ સમજાવો.	૦૫
		OR	
	(c)	Describe the second law of thermodynamics.	**05**
	(ક)	થર્મોડાયનેમિકસના બીજા નિયમનું વર્ણન કરો.	૦૫
Q.3	(a)	Explain briefly "Heat of dyeing".	**04**
પ્રશ્ન. 3	(અ)	હીટ ઓફ ડાઈંગ ટૂંકમાં સમજાવો.	૦૪
		OR	
	(a)	Explain briefly "Entropy of dyeing".	**04**
	(અ)	રંગકામની એન્ટ્રોપી ટૂંકમાં સમજાવો.	૦૪
	(b)	Write a note on Hydrogen-dye-fibre bond.	**05**
	(બ)	હાઈડ્રોજન-ડાય-ફાઈબર બંધ વિશે નોંધ લખો.	૦૫
		OR	
	(b)	Write a note on Ionic-dye-fibre bond.	**05**
	(બ)	આયોનિક-ડાઈ-ફાયબર બંધ વિશે નોંધ લખો.	૦૫
	(c)	Explain briefly Partition Adsorption Isotherm with graph.	**05**
	(ક)	પાર્ટીશન એડસોર્પ્શન આઈસોથર્મ ગ્રાફ સાથે ટૂંકમાં સમજાવો.	૦૫
		OR	
	(c)	Explain briefly colorimetric method of the estimation of dyes.	**05**
	(ક)	રંગના પરિમાપનની માટેની કલરીમેટ્રીક પદ્ધતિ ટૂંકમાં સમજાવો.	૦૫
Q.4	(a)	Explain briefly Zeta Potential.	**03**
પ્રશ્ન. ૪	(અ)	ઝીટા પોટેન્શિયલ વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.	૦૩
		OR	
	(a)	Explain briefly effect of denier on rate of dyeing.	**03**
	(અ)	રંગકામના દર ઉપર ડેનિયરની અસર વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.	૦૩
	(b)	Explain purification method of Direct dyes.	**04**
	(બ)	પ્રત્યક્ષ રંગોના શુદ્ધિકરણ માટેની પધ્ધતિ સમજાવો.	૦૪
		OR	
	(b)	Explain purification method of Basic dyes.	**04**
	(બ)	બેઝિક રંગોના શુદ્ધિકરણ માટેની પદ્ધતિ સમજાવો.	૦૪
	(c)	Explain Freundlich adsorption isotherm with its graph.	**07**
	(ક)	ફ્રુન્ડલીચ એડસોર્પ્શન આઈસોથર્મ તેના ગ્રાફ સાથે સમજાવો.	૦૭
Q.5	(a)	Write a note on Equilibrium in ndyeing.	**04**
પ્રશ્ન. ૫	(અ)	રંગકામમાં સંતુલન વિશે નોંધ લખો.	૦૪
	(b)	Explain Co-valent dye-fibre bond with suitable example.	**05**
	(બ)	કો-વેલન્ટ ડાય-ફાઈબર બંધ યોગ્ય ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.	૦૫
	(c)	Explain First law of thermodynamics with suitable example.	**05**
	(ક)	થર્મોડાયનેમિકસનો પ્રથમ નિયમ યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	૦૫

****